

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 329

van **ELS AMPE**

datum: 9 februari 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Zwemlessen op school - Tekort aan zwembaden

Leren zwemmen is gezond, goed voor de lichamelijke ontwikkeling en uiterst belangrijk voor de veiligheid. Maar lang niet alle kinderen leren het tegenwoordig nog voor hun twaalfde. Zo krijgt een steeds groter wordende groep geen of te weinig zwemles op de basisschool. Eén keer om de twee weken, een half uurtje, zo vaak kunnen de leerlingen van basisschool Maria Assumpta in Brussel in het beste geval gaan zwemmen. Volgens cijfers van de Universiteit Gent gaat men in de lagere school gemiddeld 50 tot 60 uur zwemmen, verspreid over 6 jaar tijd. Te weinig om daarin alle nodige zwemvaardigheden aan te leren.

Oorzaak van dat gebrek aan zwemlessen: een tekort aan zwembaden. Dat is zeker in de regio Brussel een nijpend probleem. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zijn meerdere zwembaden gesloten voor renovatie, andere wacht binnenkort hetzelfde lot. Bij de beschikbare zwembaden is er dan ook nog eens te weinig ruimte voor schoolzwemmen. Bij gebrek aan goede zwemlessen op school, zijn privézwemlessen dan ook vanzelfsprekend geworden. Die kosten al gauw meer dan 20 euro per half uur. Zo wordt zwemmen een vaardigheid voor de elite, en leren kinderen uit zwakkere sociale groepen niet meer zwemmen. Dat is levensbedreigend.

1. Hoeveel uren zwemles wordt aangeboden in het basisonderwijs?
2. Hoeveel tijd zitten de kinderen effectief in het water? Is dat 50 minuten, of maar 30?
3. Krijgen kleuters lessen watergewenning of niet?
4. Gaan jongeren zwemmen in het middelbaar onderwijs? Zo ja, wat is de frequentie?
5. Hoe wil de minister het leren zwemmen op school, dat volledig inzet op preventie van verdrinking sinds een aantal jaar, efficiënter organiseren wetende dat: busvervoer stijgende dure kosten zijn, er te weinig zwemwater beschikbaar is in Vlaanderen en Brussel, lessen veel te kort zijn, het opleidingsniveau van de lesgevers nog altijd gebaseerd is op schoolslag (hoofd boven water), én dat men amper in de zwembaden in niveaugroepen kan werken?
6. Welke (bijkomende) inspanningen kan men nog leveren zodat kinderen kunnen zwemmen als ze de lagere school verlaten?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 329 van 9 februari 2022

van **ELS AMPE**

1-2. De overheid beschikt niet over gegevens van het aantal uren zwemles dat basisscholen aanbieden. Zwemmen staat in de eindtermen voor het lager onderwijs. Deze moeten bereikt worden op het einde van het zesde leerjaar. Hoe deze doelen bereikt worden, kan elke school/instelling zelf bepalen. De school werkt namelijk met leerplannen die door de onderwijskoepels/-netten worden opgesteld. Deze leerplannen bevatten leerplandoelen en methodologische en didactische wenken die de leerkracht ondersteunen om de leerplandoelen te realiseren

De regelgeving bepaalt dat elke leerling in het lager onderwijs recht heeft op één schooljaar gratis zwemmen. Dit betekent dat de school voor elke leerling één schooljaar lang de kosten voor het vervoer naar en de toegang tot het zwembad betaalt. Elke school beslist zelf hoe vaak de leerlingen gaan zwemmen.

Naast het jaar gratis zwemmen mag een school extra zwemlessen organiseren. Om deze kosten te dekken kan de school aan ouders een bijdrage vragen die valt onder de scherpe maximumfactuur of kan ze haar werkingsmiddelen aanwenden.

3. De overheid heeft geen zicht op gegevens van lessen watergewinning bij kleuters. Watergewinning is niet opgenomen in de ontwikkelingsdoelen van het kleuteronderwijs.
4. In het secundair onderwijs staat zwemmen niet opgenomen in de onderwijsdoelen lichamelijke opvoeding en geestelijke gezondheid. Er is geen verder zicht op het inrichten van zwemlessen in het secundair onderwijs. De invulling van het vak lichamelijke opvoeding, en de plaats van de zwemlessen binnen dit vak, behoort tot de autonomie van de onderwijsverstrekker, met dien verstande dat de onderwijsdoelen gerespecteerd moeten worden.
5. De overheid legt de eindterm zwemmen vast maar legt niet op hoe scholen die moet bereiken. Het is de verantwoordelijkheid van de onderwijsverstrekker om de zwemlessen zo efficiënt mogelijk te organiseren. Richtlijnen van de onderwijskoepels en het GO! Onderwijs van de Vlaamse gemeenschap ondersteunen de scholen. Via allerhande bijscholingsinitiatieven kunnen leerkrachten kennis maken met en oefenen voor de nieuwe leerlijn zwemmen. Ter ondersteuning van de organisatie van zwemlessen werd er eerder een protocol afgesloten dat toelaat op lokaal niveau afspraken te maken: [protocol schoolzwemmen](#).

Om mogelijk te maken dat elke school gebruik kan maken van de beschikbare infrastructuur werden in het verleden verschillende projectoproepen gedaan. Afgezien daarvan moet zwemmen betaalbaar blijven voor scholen. Kosten hangen onder meer samen met investeringen. Om hieraan tegemoet te komen zijn er in de vorige en huidige beleidsperiode samen meer dan 45 zwembadprojecten geholpen bij de renovatie of nieuwbouw. Ook zijn er technologische optimalisaties voorzien bij nieuwere zwembaden om de energiekosten te helpen drukken. Het decreet bovenlokale sportinfrastructuur (en topsportinfrastructuur) voorziet sinds eind 2017 in financiële ondersteuning van bovenlokale infrastructuurprojecten. Zwembaden komen hier voor in aanmerking.

6. Op basis van het onderzoek lichamelijke opvoeding in het basisonderwijs van januari 2018 uitgevoerd door de Onderwijsinspectie blijkt dat de leerlingen de eindterm zwemmen voor het lager onderwijs bereiken. Het onderzoek besluit dat op populatieniveau leerlingen die het lager onderwijs verlaten zich veilig voelen in het water en kunnen zwemmen.